

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Y. A.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 9. 2018, č. j. OAM-206/LE-LE05-LE26-PS-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 11. 2018, č. j. 17 A 144/2018 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátovi, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 4.114 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 9. 2018, č. j. OAM-206/LE-LE05-LE26-PS-2018, zajistil žalobce podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), za účelem spolehlivého zjištění jeho totožnosti a podle § 46a odst. 5 téhož zákona stanovil dobu zajištění do 9. 11. 2018.

[2] Žalovaný konstatoval, že žalobce zajistila nejprve dne 5. 9. 2018 Policie České republiky podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, za účelem správního vyhoštění. Už při jednání s Policií České republiky žalobce uvedl, že nemá žádný doklad totožnosti, a postupně poskytl několik odlišných informací o svém datu narození (X, X, X). Následně dne 10. 9. 2018 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany, přičemž v jejím rámci uvedl jen rok narození X. Žalovaný proto rozhodl o zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu, protože se nepodařilo dostatečně zjistit jeho totožnost. Žalovaný doplnil, že potřebné úkony za účelem zjištění totožnosti bude provádět v součinnosti s Policií České republiky. Odmítl přitom možnost uplatnění zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu, neboť zde existovala obava, že žalobce bude neoprávněně směřovat do Spolkové republiky Německo.

[3] Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 29. 11. 2018, č. j. 17 A 144/2018 - 40, žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. Konstatoval, že dosavadní jednání žalobce nedává dostatečnou záruku dobrovolné spolupráce s žalovaným během azylového řízení. Zajištění žalobce za účelem zjištění totožnosti podle krajského sledovalo legitimní účel spočívající ve zjištění jeho totožnosti nezbytné pro rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu. Odmítl přitom názor žalobce, že by žalovaný musel detailně vysvětlit, jaké úkony bude provádět v součinnosti s Policií České republiky za účelem zjištění totožnosti žalobce.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti výše uvedenému rozsudku včasnou kasační stížnost. Zdůraznil, že žalovaný dostatečně neposoudil realizovatelnost účelu zajištění, jinými slovy, že nevysvětlil, zda bude možné v průběhu zajištění spolehlivě zjistit jeho totožnost, resp. jakým způsobem chce zjištění totožnosti docílit. Nejvyššímu správnímu soudu proto stěžovatel navrhl, aby zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že své rozhodnutí považuje za zákonné. Doplnil, že se závěry krajského soudu souhlasí a navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti

[6] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Spornou je v řízení otázka, zdali žalovaný dostatečně odůvodnil realizovatelnost účelu zajištění stěžovatele, kterým bylo spolehlivé zjištění jeho totožnosti, respektive zda měl povinnost uvést konkrétní úkony směřující ke zjištění totožnosti stěžovatele.

pokračování

[9] Podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže je účelem zajištění spolehlivé zjištění nebo ověření jeho totožnosti.

[10] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2016, č. j. 6 Azs 128/2016 - 44, č. 3493/2016 Sb. NSS, „[p]okud je žadatel o mezinárodní ochranu zajištěn za účelem spolehlivého zjištění nebo ověření jeho totožnosti [§ 46a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu], zajištění je možné pouze po dobu, kdy toto zjišťování nebo ověřování probíhá, a délka zajištění musí být stanovena s ohledem na účel zajištění. Z rozhodnutí musí být zřejmé, zda správní orgán činí nějaké kroky pro naplnění tohoto účelu zajištění.“

[11] V návaznosti na uvedený judikát Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 4. 2019, č. j. 4 Azs 14/2019 - 33, uvedl, že „[p]ři posouzení, zda žalovaný dostál požadavkům vyplývajícím z právní úpravy a z uvedených rozhodnutí NSS, je třeba předně uvést, že ze zákona o azylu ani z výše citovaných rozhodnutí NSS nevyplývá povinnost žalovaného podrobně vysvětlit, jaké úkony hodlá ke zjištění či ověření cizincovy totožnosti podniknout.“ a dále, že „[ž]alovaný sice nijak nekonkretizoval, jaké úkony má na mysli či v jakém stádiu se zjišťování či ověření totožnosti stěžovatele nachází, nicméně i toto konstatování naplní v projednávané věci požadavek, že z rozhodnutí musí být zřejmé, zda správní orgán činí nějaké kroky pro naplnění tohoto účelu zajištění. Námitka, podle které měl žalovaný konkrétně uvést, jaké kroky hodlá podniknout, je tedy nedůvodná.“ (shodně se vyjádřil Nejvyšší správní soud také v rozsudku ze dne 20. 3. 2019, č. j. 9 Azs 42/2019 - 26).

[12] Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že zjišťování totožnosti stěžovatele bude probíhat ve spolupráci s Policií ČR, která učiní identifikační úkony, jež v době jeho rozhodování nebyly dosud provedeny. Za situace, kdy ze zákona o azylu, ani z jiných právních předpisů neplyne pro Ministerstvo vnitra povinnost, aby detailně uvedl, jak bude při zjišťování totožnosti postupovat, shledal Nejvyšší správní soud rozhodnutí žalovaného, včetně jeho odůvodnění za zákonné.

[13] Podle Nejvyššího správního soudu další postup žalovaného, popř. Policie České republiky, při zjišťování totožnosti stěžovatele nemusí nutně vést k narušení principu mlčenlivosti správních orgánů vůči orgánům země původu stěžovatele. Je primárně na žalovaném, aby zvolil takový způsob zjištění totožnosti, jímž uvedený princip nenaruší, a za situace, kdy k takovému porušení doposud nedošlo, je obava stěžovatele hypotetická a sama o sobě nemůže zamezit jeho zajištění za účelem zjištění jeho totožnosti.

[14] Nad rámec uvedeného Nejvyšší správní soud doplňuje, že při zjišťování žadatelů o azyl má žalovaný k vydání příslušného rozhodnutí o zajištění velmi krátkou lhůtu, v průběhu které není reálné využít (okamžitě) veškeré možnosti zjištění totožnosti žadatelů. Jinými slovy, jakkoliv jsou žadatelé zajišťováni proto, že není jejich totožnost zřejmá, tato skutečnost bez dalšího nevyklučuje, že následně dojde ke spolehlivému zjištění či ověření jejich totožnosti, a to zejména prostřednictvím jiných metod, které při rozhodování o zajištění nemohly být z důvodu časové tísně využity.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[15] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[16] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[17] Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 10. 2018, č. j. 17 A 144/2018 - 16, ustanoven zástupce z řad advokátů, Mgr. Jindřich Lechovský, jenž stěžovatele zastupoval také v řízení o kasační stížnosti. Ustanovený zástupce učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, kterým je písemné podání ve věci samé - podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)]. Za jeden úkon právní služby zástupci stěžovatele náleží mimosmluvní odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. S ohledem na skutečnost, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), zvyšuje se částka přiznané odměny podle ustanovení § 35 odst. 9 věty druhé s. ř. s. o DPH ve výši 21 %, tj. o částku 714 Kč. Celková výše odměny a náhrady hotových výdajů ustanoveného zástupce tak činí 4.114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. června 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu